

Universitätsbibliothek Paderborn

Decisiones Practicæ Casuum Conscientiæ Selectorum In Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Pars Altera Decisionum Practicarum Casuum Conscientiæ Selectorum In
Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim
Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Leonardelli, Bonaventura

Augustæ Vindelicorum ; Græcii, 1739

Q. 4. An liceat debitum non reddere, ne liberi, quos ægrè parentes alere
possunt, multiplicentur?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41144

acquisitum per ipsum matrimonium, sed petere injustè duntaxat quoad debitum modum; to enim injustè dupliciter summi potest, 1. quatenus petens non habet jus in re petita, ut si petat alienum; & tunc reddi non debet, 2. quatenus petens debitum modum non servat, licet jus habeat in re petita, ut contingit in posito casu; & tunc reddendum est, & reddendo non cooperatur formaliter ad peccatum, nec ille actus est consensus cooperationis, ut supra indicatum est.

Ad 2. disparitas est, quòd in illo casu circumstantia vitians teneat se ex parte ipsius actus, qui sanctitati loci sacri repugnat, in altero autem casu tenet se ex parte solius petentis, ut patet ex dictis in prima, & secunda regula communiter recepta.

Ad 3. n. c. quia damnum temporale non est in hominis potestate vitare, sicuti est spirituale; quod si sit in illius potestate, ut dum quis petit gladium ad se vulnerandum, vel occidendum, infert sibi damnum circa corpus, in quod nullum habet naturale dominium in ordine ad illum usum vulnerationis, mutilationis, aut interfektionis: at ubi solum est damnum spirituale, illud est circa animam, cujus homo dominium morale habet, cum illam Deus reliquerit in manu consilii sui, ut notat citt. Sanch.

Ad 4. Q an ab obligatione reddendi debitum conjugale excuset conjuges gravis difficultas, quam habent in alendis filiis, si multiplicentur? R. si conjuges inter se conveniant abstinere à copula conjugali, ne proles multiplicetur ob dictam difficultatem, nullum tunc erit peccatum abstinere, ut docent Navarr. in man. c. 16. n. 33. Palud. in 4. dist. 31. q. 3. a. 2. S. Antonin. par. 3. tit. 1. c. 20. §. 6. Sanch. D. 25. n. 1. Laym. l. c. n. 6. aliique communiter. Verùm difficultas & controversia est inter DD. an secluso pacto alter possit debitum negare petenti, ne filii multiplicentur ob dictam difficultatem eos alendi. Ubi

Rodriq. sum. c. 243. concl. 1. Sotus in 4. d. 32. q. unic. a. 1. Sanch. l. 9. citt. D. 25. n. 3. Diana par. 3. tr. 4. R. 213. & part. 9. tr. 7. R. 3. vers. verùm. Eman. Sà verb. debitum n. 8. Petr. Ledesm. de matr. q. 64. a. 1. Gasp. Hurtando D. 10. de matrim. difficult. 12. aliique censent, cessante incontinentiæ periculo nullam culpam mortalem committi in ea debiti negatione, imò non nulli cum Sanch. nullum peccatum, nec veniale, agnoscunt ea de causa debitum negare.

Moventur 1. quia in aliis etiam debitis solvendis excusat magna incommoditas, & difficultas: cur ergo non etiam in hoc excuset?

Qqq 2 2. Non

2. Non tenetur conjux reddere debitum, quando probabiliter timet aliquod grave damnum sibi, vel proli obventurum: atqui si proles nascatur, grave sibi, & filiis natis damnum imminet, si quidem cogetur vivere ex emendicatis eleemosynis; ergo, &c.

451 Oppositum tamen docent alii, contententes, non posse ob prædictam rationem negari debitum petenti; tum quia incommoditas, & difficultas, quæ ex multiplicatione filiorum timeri potest, præterquam quod dubia sit, & incerta, ex ipsamet solutione debiti ex Justitia nascitur: ergo nequit debiti solutionem impedire: Tum quia susceptio prolis ex matrimonio est magnum bonum, cujus gratiâ omne incommodum conjugibus perferendum, prima conjugii stipulatione susceptum, constantiter tolerari debet. Tum denique quia ex una parte filiorum generatio, & multiplicatio prolis spectant ad præcipuum finem matrimonii, primamque conjugum obligationem; ex altera parte melius est proli, ut vivat inops, quam ut omninò non vivat. Ergo hæc obligatio præferri debet obligationi illos alendi, cui obligationi si parentes nequeunt ex propriis commodè satisfacere, satisfaciunt ex aliorum eleemosynis, filiosque exponant confidentes in piorum hominum, multoque magis in Dei auxilio, qui pascit vola-

tilia Cœli, Matth. 6. obligationem tamen reddendi debitum non omitant. Ita Palao l. c. *Rebell. l. 2. q. 16. Sect. 1.* Coninch D. 34. *dub. 3. in fin.* Laym. l. c. illique, qui indistinctè affirmant esse peccatum mortale negare debitum, ne proles multiplicetur, ut sunt Sylvest. q. 8. Navarr. c. 16. n. 25. Angel. verb. *debitum n. 15.* Ludov. Lopez 1. part. *instruct. c. 79. §. peccat.* Graffis 1. p. *decis. l. 2. cap. 83.* Texeda tom. 2. l. 4. tr. 1. *controv. 12. aliq. Excipiunt tamen semper casum, quo ob novæ prolis generationem parentes, vel proles ad extremam penuriam aliquin redigendi essent, & quo aliquin periculum esset incontinentiæ in petente, quod per lapsem ex parte viri non abest; & hinc ex negatione debiti ob dictam causam multa peccata incontinentiæ sequi possunt. Et hæc ultima sententia probabilior videtur, magisque placeat, saltem quòd ea negatio ob dictam causam ordinariè non sit licita, an autem mortaliter peccaminosa dicenda sit, patebit ex mox dicendis. Unde.*

Ad 5. Q. quale sit peccatum negare debitum conjugale? Respondent communiter DD. regulariter peccatum esse mortale, si nulla subsit legitima causa negandi, & seriò, instanter, & rationabiliter ab altero petatur; tum quia negatio debiti seriò, instanter, & legitime petiti gravis materia est, & sufficiens occasio excitandi rixas, discordias, & inimi-